

Memo van de gedeputeerde

H.A.J.M. Swinkels

Gedeputeerde Leefbaarheid en Cultuur

Onderwerp

Uitwerking impuls klassieke en hedendaagse symfonische muziekvoorziening

Datum

21 december 2017

Documentnummer

4297024

Aan

Provinciale Staten van
Noord-Brabant

Kopie aan

-

Van

Gedeputeerde Swinkels

Telefoon

(073) 681 28 50

Email

hswinkels@brabant.nl

Bijlage(n)

-

Geachte Statenleden,

Via deze memo wil ik u graag informeren over de uitwerking die wij gekozen hebben om vorm te geven aan de impuls voor vernieuwing en verbreding van de klassieke en hedendaagse symfonische muziekvoorziening. Op [31 oktober 2017](#) informeerden wij u over de eerste uitkomsten en ideeën die wij hebben opgehaald voor een optimale inzet van de impuls. Wij gaven toen aan dat er kansen liggen voor verlevendiging en vernieuwing van de sector en het bereiken van een meer divers publiek. Daarbij zijn zowel het publiek, de makers en het aanbod belangrijke elementen. In de Statenmededeling schetsten wij scenario's die zich daarop richtten.

De afgelopen periode zijn we tot een definitieve uitwerking gekomen. Tijdens dit proces zijn we gesprekken blijven voeren met verschillende actoren uit het veld. Het bleek dat het veld zich kon vinden in (een mix van) elementen van de verschillende scenario's zoals genoemd in de Statenmededeling van 31 oktober 2017.

In een gesprek met de woordvoerders cultuur van uw Staten zijn de scenario's ook besproken. De woordvoerders gaven onder andere aan belang te zien om middelen zo dicht mogelijk bij het veld te beleggen (dat wil zeggen bij de makers en uitvoerende partijen). Zij wensten een meerjarige inzet. Een uitwerking vanuit de ketenaanpak met oog voor regionale spreiding. Er was sympathie voor het idee van aan regio- of provincie gebonden componisten of uitvoeringen. In de uitwerking sluiten we daar in mijn ogen goed bij aan.

Inclusiever beleid

Deze uitwerking sluit ook aan bij het inmiddels verschenen [sectoradvies muziek "De balans, de behoefte: pleidooi voor een integraal, inclusief muziekbeleid"](#) (23 november 2017) dat in opdracht van de minister is opgesteld door de Raad voor Cultuur. Binnen het brede spectrum van klassieke en hedendaagse gecomponeerde muziek gaan wij bevorderen dat meer partijen mee kunnen doen en tegelijkertijd een divers publiek wordt bereikt (de Raad noemt dat inclusiever beleid).

Wij kiezen voor een combinatie van scenario's en benoemen een arrangeur om dat op de meest effectieve manier aan te pakken

Deze arrangeur staat aan de lat voor het initiëren, stimuleren en coördineren van de vernieuwing en verbreding van de muziekvoorziening. De arrangeur gaat daarbij werken met;

(1) een pool van 'provinciemakers/provinciecomponisten' (naar model van stadscomponisten/-kunstenaars) die vanuit prikkelende maatschappelijke insteek contact leggen met potentieel publiek. Deze makers worden aangestuurd en gecoacht door de arrangeur. Op deze manier experimenteren we met het verbinden van een breed publiek aan klassieke en hedendaagse gecomponeerde muziek. Een voorbeeld is wat [stadskunstenaar Lucas de Man](#) met diverse projecten deed in 's-Hertogenbosch.

Datum

21 december 2017

Stuknummer

4297024

De arrangeur zorgt ook voor

(2) de verbinding met makersplekken die op verschillende plaatsen in de provincie ontstaan (zoals bijvoorbeeld Paviljoen Ongehoorde Muziek in Eindhoven, Willem Twee Studio's in Den Bosch en TINC in Breda), en

(3) de verbinding met de muziekwereld. Denk daarbij aan partijen als Academy of Music and Performing Arts (AMPA, voorheen conservatorium), philharmonie zuidnederland en Euregio Jeugdorkest) en met maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen zoals bijvoorbeeld het Maastricht Innovation Centre of Classical Music.

Wij geven de arrangeur de volgende aandachtspunten mee: diversiteit, regionale spreiding, technologie en de profilering van Noord-Brabant als makersprovincie en BrabantStad als culturele proeftuin.

Diverse belangrijke ketenpartners, vertegenwoordigers en belanghebbenden uit het veld nemen zitting in een informele klankbordgroep. Deze groep geeft input aan de arrangeur.

Dit levert de volgende resultaten op

1. Concrete projecten en uitvoeringen door heel Brabant waar Brabanders op diverse en nieuwe manieren met muziek in aanraking komen;
2. Makers van klassieke en hedendaagse gecomponeerde muziek krijgen kans om nieuwe werkwijze uit te proberen;
3. Er ontstaan nieuwe manieren om muziek te laten horen, zowel binnen gebruikelijke podia als daarbuiten;
4. Dit leidt tot synergie met de werkwijze van de Academy of Music and Performing Arts in Tilburg, die inzet op ensemblespel, ondernemerschap, interdisciplinariteit en maatschappelijke verbinding.

Ter illustratie worden hieronder enkele voorbeelden genoemd van resultaten:

Voorbeeld 1

Stel: het Brabants Landschap wil zich op een andere manier profileren. Samen met een componist worden tien bijzondere landschappelijke locaties geselecteerd. Op basis van interviews met bewoners over dat bijzondere landschap, schrijft een dichter een gedicht over elke locatie en de betekenis ervan voor de bewoners. Een componist laat zich inspireren door deze locaties en de gedichten en schrijft tien korte instrumentale stukken voor een kamermuziekensemble. Die worden uitgevoerd door studenten van AMPA, of door amateur- of professionele orkestmusici).

Dit stuk is ter plekke te beluisteren op de mobiele telefoon met behulp van GPS, waar ook allerlei andere informatie te vinden is over deze locatie. Ook is de muziek te horen op de

website van Brabants Landschap, waar ook de gedichten te vinden zijn. Een video-impressie van de tien locaties ondersteunt de muziek op de site.

De componist arrangeert het werk voor een professioneel orkest. Tijdens een speciaal concert in Muziekgebouw Eindhoven, het presentatiemoment van het project, worden alle tien de composities gespeeld door een orkest en dragen de dichters hun werk voor. Voor dit concert wordt iedereen die bij het project betrokken is en de gehele omgeving uitgenodigd.

Voorbeeld 2

In een wijk in een gemeente zijn al jaren spanningen tussen verschillende groepen bewoners. Een componist wordt gekoppeld aan twintig inwoners uit de groepen en vraagt hen naar hun favoriete ontspanningsmuziek. Op basis van hun antwoorden, selecteert de componist twintig bestaande composities die gaan over verzoening. Vier koren/orkestjes/bands/rappers uit deze gemeente worden benaderd om deze stukken te zingen/rappen op vier plekken in de betreffende wijk. Wijkbewoners uit de diverse groepen worden hiervoor uitgenodigd. Zij trekken samen langs de vier speellocaties, begeleid door de harmonie die met hen mee loopt en een stuk speelt dat de componist speciaal voor deze gelegenheid heeft geschreven. Zo bereiken de makers een nieuw publiek en wordt door muziek de onderlinge samenhang in de wijk verbeterd.

Voorbeeld 3

Een componist selecteert 20e eeuwse muziek die nadrukkelijk te maken heeft met technologie (elektriciteit, licht en andere 'oude' technologie die op de een of andere manier met Eindhoven en het profiel techniek/design/kennis (TDK) te maken heeft). Bijvoorbeeld orkestmuziek van Edgar Varèse of Yannis Xenakis en de eerste elektronische klanken van Dick Raaymakers.

Er wordt tien muziekproducers/dj's uit Brabant (bekend en nog onbekend) gevraagd om samen met een of meerdere componisten een interpretatie van deze muziek te maken. Eén van de makersplekken faciliteert tijdens het maakproces de uitwisseling tussen componist en producers. Deze interpretaties zijn elke dag te horen op een speciale locatie tijdens STRP, samen met het origineel dat wordt gespeeld door een orkest, pianist of ensemble. Elke dag wordt afgesloten met een dance-set van één van de de DJ's.

Vervolg

Medio januari wordt de beoogd arrangeur aangesteld. Hij zal dan op uiterlijk 1 maart 2018 aan de slag gaan. Op dat moment zullen wij hierover ook gaan communiceren. De arrangeur zal dan zijn aanpak en werkwijze presenteren. Indien u dat wenst, nodig ik u dan graag uit om met hem of haar kennis te maken en kan hij of zij zijn aanpak toelichten. Direct na de zomer rapporteren wij u over de eerste activiteiten.

Met vriendelijke groet,

H.A.J.M. Swinkels

Datum

21 december 2017

Stuknummer

4297024